

жавао за време малолетства односно који је био лишен родитељског права).

Писац ове књиге излаже и расправља зналачки и са сигурношћу бројна значајна питања правног уређења односа родитеља и деце обилато користећи упоредноправни метод и нашу судску праксу. Отуда ова књига, иако је скромно намењена да послужни као уџбеник за студенте, како пише аутор у предговору, представља далеко више. То је у ствари сисематско дело. Иако аутор није могао свим питањима да посвети подједнаку пажњу, ова књига је несумњиво најпотпунији рад у овој области у нас, и свакако ће бити од велике користи како правницима у пракси, тако и свима онима који желе да се продубљеније баве правним проблемима односа родитеља и деце.

В. Бакић

Др Борис Визнер: *Грађанско право у теорији и пракси*, II допуњено и измењено издање, књига прва, Осиек, 1966, стр. 108.

Прво издање ове књиге објављено 1962. године, обухватило је целокупно грађанско право. У овом допуњском издању аутор намерава, како каже у свом предговору првој књизи, да материју изложи у три књиге, тако да прва књига обухвати уводна разматрања и општи део грађанског права, друга стварно и облигационо, а трећа наследно право.

Прва књига *Грађанског права у теорији и пракси*, обухвата све основне појмове грађанског права. Подељена је на два одсека. Први одсек (стр. 11—65) садржи уводна разматрања, у којима су изложени најпре основни појмови о праву, друштвеном и правном поретку, систематизацији права, називу и појму грађанског права, а уз то основни принципи социјалистичког права, подела грађанског права, грађанскоправна норма и однос, да би на крају било речи о питањима злоупотребе и заштите субјективних грађанских права и дат кратак историјски развитак и извори грађанског права.

У другом одсеку (опћи део), у пет глава, аутор је изложио све основне појмове класичног грађанског права по готово опште усвојеном реду. У првој глави (стр. 68—117) говори о субјектима грађанског права, у другој (стр. 118—154) о објектима, у трећој (стр. 155—270) о правним чињеницама грађанског права, у четвртој (стр. 271—370) о застарелости и садржају (доспелости) и у последњој, петој глави (стр. 371—402) о заступању.

Аутор је у сажетом облику изнео на доста једноставан начин углавном опште усвојена теоријска становишта на основним питањима грађанског права, позивајући се на правна правила бившег Општег аустријског грађанског законика и бившег Грађанског законика краљевине Србије, наводећи при томе и нашу новију судску праксу, објављене одлуке и начелна мишљења Врховног суда Југославије и републичких врховних судова.

Поред тога, аутор је у тексту дао обрасце разних поднесака, тужби и одлука, што ће несумњиво бити веома корисно, нарочито младим правницима.

Занимљиво је да је писац ове књиге у обради појединих питања ишао и шире, дотичући се неких практичних проблема из статусног и породичног права. Тако, на пример, у глави о субјектима права, желећи да што потпуније изложи стицање пословне способности, говори о еманципацији малолетника ступањем у брак, па чак даје и образац решења којим општински суд одобрава ступање у брак малолетника, илн када је реч о продужењу пословне способности излаже питање продужења ро-

датељског права и даје образац решења општинског суда о томе, па чак говори и о лишењу родитељског права, дајући образац решења о лишењу родитељског права.

У Визнеревој књизи нека питања су веома поједностављено изнета, има непрецизних ставова, али и поред свега то је веома корисна књига пре свега за правнике у пракси, нарочито млађе, којима може поред стандардних универзитетских уџбеника послужити као користан приручник.

Треба истаћи одличну техничку опрему ове књиге (повез у платно, добра хартија, одлична штампа), што је данас реткост на књијарском тржишту стручних књига.

В. Бакић

CURRENT PROBLEMS IN SPACE LAW, London, 1966, The British Institute of International and Comparative Law, p. 168.

Већ прилично богатој литератури из области Космичког права додата је још једна публикација. Садржај књиге одговара углавном програму конференције сазване 4. маја 1965. г. од стране Британског института за међународно и упоредно право (The British Institute of International and Comparative Law), на којој је у четири радне сесије обухваћена мање-више целокупна проблематика Космичког права.

1) На првој сесији је J. A. RATCLIFFE, директор радио и космичке истраживачке станице у Slough-у, говорио о употреби космоса у научне и техничке сврхе (The Use of Space for Scientific and Technological Purposes).

Он је дао врло јасан опис космичког простора и могућности које постоје за његово коришћење у научне и техничке сврхе, напоменувши да разне активности у космичком простору могу поред корисних да изазову и штетне последнице (употреба космоса у војне сврхе, нуклеарни експерименти, ометање телекомуникација итд.).

2) На другој сесији се C. WILFRED JENKS, сарадник института за међународно право, осврнуо на досадашњи развој Космичког права закључивши да оно није више „грана правних спекулација, већ реалност“ (Space Law Becomes a Reality). По његовом мишљењу постоји пет група питања на која треба обратити нарочиту пажњу: Улога међународних организација у освајању космоса и његовом искоришћавању (укључујући нарочито расподелу одговорности у вези са овим активностима између самих организација и њихових чланова), организовање светских јавних служби за неке врсте активности у космосу, јурисдикција над лицима у космичком простору, правни режим космичких природних богатстава (space resources) и улога права у регулисању космичких експеримената и у избегавању загађивања космичког простора.

Активности у космосу морају бити под међународном контролом, а пожељно би било и да их изводе међународне организације, у ком случају би било потребно решити питање одговорности таквих организација, односно расподеле одговорности за настале штете између њих и њихових чланица.

Могуће је замислити знатан број операција у космосу које би у највећој могућој мери биле извођене као светске јавне службе. Комуникациони сателити представљају први случај овакве врсте од непосредног практичног значаја.

Декларацијом Генералне скупштине УН о правним принципима којих треба да се придржавају државе при истраживању и коришћењу космичких простора (1) предвиђено је да објекти лансирани у космос и њихова посада потпадају под јурисдикцију државе која их региструје.

(1) United Nations General Assembly Resolution 1962/XVIII. Declaration of Legal Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space, December 13, 1963.